

Standard zanimanja
AGROTEHNIČAR
organske i konvencionalne proizvodnje

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

BANJA LUKA, 2022. GODINE

STANDARD ZANIMANJA

Naziv porodice zanimanja <i>(Occupation family)</i>	<i>Poljoprivreda i prerada hrane</i>
Naziv zanimanja <i>(Name of the occupation)</i>	Agrotehničar organske i konvencionalne proizvodnje
Nivo potrebne kvalifikacije <i>(Level of required qualification)</i>	IV

I dio:

1. Opis zanimanja

Agrotehničar organske i tradicionalne proizvodnje organizuje i obavlja poslove u biljnoj i životinjskoj proizvodnji (na poljoprivrednom gazdinstvu, farmi, zadrugi, institutu, istraživačkom centru i drugim privrednim subjektima) uz primjenu standarda i normi tradicionalne, organske, konvencionalne i integralne proizvodnje.

Bavi se ratarstvom, povrtlarstvom, voćarstvom, vinogradarstvom, uzgojem ljekovitog i začinskog bilja, cvjećarstvom, gljivarstvom kao i stočarskom proizvodnjom.

Organizuje i/ili provodi postupke bazne prerade, dorade, pakovanja i skladištenja proizvoda biljnog i životinjskog porijekla na ekološki održiv način. Uključen je u poslove nabavke i plasmana proizvoda.

Vrši proizvodnju jednostavnih proizvoda biljnog i životinjskog porijekla (džem, rakija, vino, mliječni proizvodi, kompoti, konzervirano voće i povrće...)

Vodi radnu dokumentaciju i obavlja administrativne i komercijalne poslove iz domena svoga rada. Komunicira sa nadređenima i saradnicima primjenjujući pravila poslovne komunikacije na etički i profesionalan način u skladu sa principima rodne, rasne, nacionalne, kulturološke, vjerske i druge ravnopravnosti.

Primjenjuje postupke i mjere za očuvanja zdravlja, zaštitu radne i životne sredine i osigurava poštovanje standarda kvaliteta u svom radu. Prati trendove, dostignuća, nove tehnologije (uključujući i ICT) i primjenjuje ih u radnim i proizvodnim procesima uz kontinuirano stručno usavršavanje.

2. Grupe poslova, ključni poslovi i aktivnosti

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Analiza, planiranje i organizacija rada	Analiza poslova/radnih zadataka	<ul style="list-style-type: none"> - Pregledati/analizirati zakonske propise, standarde (tradicionalne, organske, konvencionalne i integralne poljoprivredne proizvodnje) i dokumentaciju neophodnu za izvršenje radnih zadataka (projekti, elaborati, radni nalozi...) - Analizirati podatke o tradicionalnoj, organskoj, konvencionalnoj i integralnoj poljoprivrednoj proizvodnji u skladu sa potražnjom (uvjetima) na tržištu - Pregledati/analizirati radni zadatak (nalog) u cilju planiranja aktivnosti, neophodnih resursa za realizaciju radnog zadatka (izvršioци radnog zadatka - struktura i broj, materijali, alati, oprema i uređaji) i vršiti procjenu vremena trajanja radova/aktivnosti po fazama - Analizira radni zadatak (nalog) u cilju preciziranja dokumentacije za njegovu realizaciju (radni nalog, proračun potrebnog materijala, usluga, mašina, opreme i radne snage, evidencije...)
	Planiranje i organizovanje vlastitog rada i rada grupe	<ul style="list-style-type: none"> - Planirati periodične aktivnosti (na dnevnom, sedmičnom, mjesečnom, i godišnjem nivou) u skladu sa zakonskim propisima, konkretnim pokazateljima i rezultatima - Planirati i organizovati neophodne resurse/pripemati dinamički plan za biljnu i životinjsku proizvodnju (tehničke mjere, alat, oprema, mehanizacija, repromaterijal,

		<p>sirovine, radni zadaci, radna snaga/ljudski resursi...)</p> <p>uzimajući u obzir ekološku održivost kao i spol zaposlenih</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrađivati plan radova u cjelini i po fazama u skladu sa kalendarom poljoprivrednih radova, radnim zadacima u saradnji sa nadležnima/inžinjerima/licenciranim stručnjacima - Planirati i organizovati neophodnu radnu snagu, primjenu odgovarajućih mjera za njegu u biljnoj proizvodnji (tradicionalna, organska, konvencionalna, integralna), sakupljanje, skladištenje i transport, konzerviranje i preradu odabranih proizvoda biljnog porijekla - Planirati i organizovati neophodnu radnu snagu, primjenu odgovarajućih zootehničkih mjera u stočarskoj proizvodnji u pogledu uzgoja, higijene, zaštite zdravlja domaćih životinja, sakupljanja, transporta i skladištenja proizvoda (u tradicionalnoj, organskoj, konvencionalnoj i integralnoj proizvodnji) - Planirati prodaju poljoprivrednih proizvoda
Priprema radnog mjesta	Priprema resursa i radnog mjesta za obavljanje poslova	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremati relevantnu dokumentaciju potrebnu za izvođenje radnog zadatka (radni nalog, normativi materijala, izvještaji, matična knjiga gazdinstva...) - Vršiti ličnu pripremu za rad, pripremati zaštitna sredstva i opremu neophodnu za realizaciju radnog zadatka u skladu sa važećim zakonskim propisima o zaštiti na radu (zaštitna obuća, odjeća, maske, rukavice, kecelja/mantil, oprema za prvu pomoć...) i standardima održivosti (visokokvalitetna oprema napravljena od sirovina potvrđenog kvaliteta) - Vršiti odabir, pripremu i provjeru ispravnosti alata,

		<p>opreme, zaštitne opreme, mehanizacije, sredstava za rad i materijala u skladu sa odgovarajućim nalogom za rad i radnom dokumentacijom/uputstvima za upotrebu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivati vrstu pripremnih radova koji se izvode prije izvođenja radnih zadataka - Provjeravati uvjete rada na radnom mjestu, u skladu sa općim mjerama sigurnosti i zdravlja na radu (osvjetljenje, hemijski uvjeti, izvori fizičke opasnosti i meteorološki uvjeti - temperatura, vjetar, kiša, magla, snježne padavine...) - Održavati mjesto rada i alate nakon svakog procesa rada
Operativni poslovi	Zasnivanje površina pod ratarskim i povrtlarskim kulturama, cvijećem, ljekovitim i aromatičnim biljem na otvorenom i u zaštićenom prostoru	<ul style="list-style-type: none"> - Vršiti uzimanje uzoraka zemljišta i dostavljati na hemijsku analizu - Planirati i provoditi plodored u procesu proizvodnje ratarsko-povrtlarskih kultura, provoditi mjere za kontrolu štetočina, zadržavanje vlažnosti zemljišta, sprečavanje erozije i smanjenje emisije - Vršiti primarnu obradu zemljišta u odnosu na agroklimatske uvjete i dobivene rezultate kontrole plodnosti zemljišta, primjenom odgovarajućih mjera za osnovnu i dopunsku obradu, uz očuvanje mikrobiološke sredine - Vršiti odabir ratarskih i povrtlarskih kultura, cvijeća, ljekovitog i aromatičnog bilja za sjetvu u zavisnosti od načina uzgoja, upotrebe i namjene - Vršiti kontrolu sjemena i klasifikaciju rasada u skladu sa relevantnim ekološkim standardima

		<ul style="list-style-type: none"> - Vršiti nadzor nad radovima drugih izvršilaca tokom obavljanja odgovarajućih poslova u cilju zasnivanja površina pod ratarskim i povrtlarskim kulturama, cvijećem, ljekovitim i aromatičnim biljem
	Proizvodnja rasada i gajenje povrća u zaštićenom prostoru	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovati/vršiti postavljanje objekta za gajenje biljaka u zaštićenom prostoru, u skladu sa tehnologijom gajenja - Organizovati/vršiti sjetvu, sadnju i uzgoj biljaka na različite načine, uz primjenu principa proizvodne tehnologije - Pratiti razvoj mladih biljaka i provoditi fitosanitarne mjere i mjere zaštite i njege biljaka u procesu proizvodnje povrća u zaštićenom prostoru, uz nadzor inženjera - Vršiti nadzor nad radovima drugih izvršilaca tokom obavljanja odgovarajućih poslova u procesu proizvodnje rasada, povrća, cvijeća, ljekovitog i aromatičnog bilja u zaštićenom prostoru - Nadzirati/kontrolisati mikroklimatske uvjete u zaštićenom prostoru
	Sjetva/sadnja i rasađivanje ratarskih, povrtlarskih kultura, cvijeća, ljekovitog i aromatičnog bilja na otvorenom prostoru	<ul style="list-style-type: none"> - Vršiti procjenu količine sjetvenog materijala neophodnog za sjetvu/broja sadnica za sadnju u zavisnosti od relevantnih bioloških, agrotehničkih, ekonomskih i agroekoloških činilaca - Pripremati odgovarajuće mašine, opremu i alat u zavisnosti od odabranog načina sjetve sjemena/sadnje sadnica i standarda ekološke održivosti - Organizovati/vršiti sjetvu, sadnju i rasađivanje sadnica u skladu sa zahtjevima proizvodne tehnologije i ekoloških standarda

		<ul style="list-style-type: none"> - Koordinirati i nadzirati grupu izvršilaca tokom obavljanja sjetve sjemena/sadnje ratarskih i povrtlarskih kultura
	Primjena agrotehničkih mjera	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljati vizuelni pregled biljaka u cilju utvrđivanja potrebe za preduzimanjem odgovarajućih mjera - Primjenjivati agrotehničke mjere poštujući agrotehničke rokove (navodnjavanje, đubrenje, primjena zaštitnih sredstava, prorjeđivanje, zasjenjivanje, kalcifikacija zemljišta) uz upotrebu odgovarajućih mašina i alata u skladu sa mjerama za zaštitu životne sredine - Primjenjivati osnovne mjere njege usjeva u procesu biljne proizvodnje - Vršiti nadzor nad radovima drugih izvršilaca tokom primjene agrotehničkih mjera i mjera njege usjeva - U okviru svojih kompetencija davati stručne savjete poljoprivrednim proizvođačima u skladu sa relevantnim standardima poljoprivredne proizvodnje i zaštite životne sredine
	Podizanje višegodišnjih zasada (agrumi, voće, vinogradi, masline...)	<ul style="list-style-type: none"> - Vršiti uzimanje uzoraka zemljišta i dostavljati na hemijsku analizu - Organizovati proizvodnju/proizvoditi zdrav sadni materijal i sjemena - Vršiti odabir kultura i sorti višegodišnjih biljaka za uzgoj - Organizovati/vršiti planiranje i uređivanje površine za podizanje voćnjaka (određivanje veličine parcele, putne mreže, pravca pružanja redova, rastojanja za sadnju, obilježavanje mesta za sadnju, raspored sorti,

		<p>vjetрозаštitnih pojaseva, sistema za navodnjavanje i dr.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizovati/obavljati pripremu površina za zasnivanje višegodišnjeg zasada upotrebom odgovarajućeg alata i mašina - Organizovati/obavljati osnovno i dopunsko đubrenje zemljišta organskim i mineralnim đubrivima, zavisno od vrste kulture - Određivati vrijeme i način sadnje u skladu sa agroekološkim uvjetima i sadnim materijalom - Organizovati/obavljati pripremu sadnica za sadnju i vršiti sadnju istih - Postavljati naslone i opremu za zaštitu od elementarnih nepogoda u voćnjaku i vinogradu - Koordinirati poslove izvršilaca tokom sadnje sadnica voćki i vinove loze
	Održavanje višegodišnjih zasada	<ul style="list-style-type: none"> - Vršiti formiranje uzgojnih oblika višegodišnjih zasada shodno vrsti, sorti i kvalitetu sadnica - Organizovati/vršiti rezidbu voćnjaka i vinograda - Organizovati primjenu/provoditi agrotehničke, pomotehničke mjere i mjere zaštite - Provoditi obuku izvršilaca za poslove rezidbe, primjenu agrotehničkih i pomotehničkih mjera i mjera zaštite u postupku održavanja višegodišnjih zasada
	Berba/žetva, sortiranje, pakovanje i skladištenje primarnih proizvoda u poljoprivrednoj proizvodnji	<ul style="list-style-type: none"> - Određivati stepen zrelosti i vrijeme i način berbe/žetve na osnovu raspoloživih sredstava - Vršiti odabir odgovarajuće ambalaže (održive/ekološki

		<p>prihvatljive) zavisno od vrste proizvoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizovati/obavljati berbu voća i žetvu usjeva, pakovanje, transport i skladištenje proizvoda u zavisnosti od njihovih karakteristika i predviđene namjene - Pratiti rad grupe izvršilaca u procesu berbe, žetve, pakovanja, transporta i skladištenja, uzimajući u obzir sposobnosti zaposlenih (spol, starost i fizičku sposobnost) - Organizovati/vršiti odlaganje i pratiti stanje proizvoda u skladištu
	Obavljanje pripremnih poslova u stočarstvu	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovati/vršiti pripremu i opremanje stočnih objekata (za goveda, koze, ovce, konje, svinje, živinu...) u skladu sa propisima kojima se reguliše ekološka održivost i zaštita životne sredine - Određivati vrstu/rasu domaćih životinja zavisno od lokacije i vrste poljoprivrednog gazdinstva - Organizovati/provoditi grupisanje životinja u odgovarajuće prostore (boksove) na osnovu spola, rase, starosti i namjene - Organizovati/vršiti pripremu polja i terena za ispašu
	Ishrana i njega domaćih životinja	<ul style="list-style-type: none"> - Uzimati uzorke životinjske hrane i upućivati na laboratorijsku analizu - Organizovati pripremu i normiranje dnevnih obroka u skladu sa vrstom, rasom i kategorijom grla - Organizovati/hraniti i nadzirati domaće životinje u skladu sa vrstom, rasom i kategorijom grla, zdravstvenim i fiziološkim stanjem - Vršiti vizuelnu kontrolu i procenjivati organoleptička

		<p>svojstva hrane i vode prilikom obavljanja postupka ishrane domaćih životinja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizovati/obavljati njegu domaćih životinja koristeći različitu opremu i sredstva za njegu životinja (obrezivanje papaka, obrezivanje kopita, zaprašivanje protiv parazita, njega i čišćenje kože, higijena vimena, čišćenje i striža vune...) - Provoditi profilaktičke (preventivne) mjere prema vrsti i kategoriji grla, u skladu sa kalendarom i preporukama veterinara - Preduzimati i kontrolisati provođenje zoohigijenskih mjera (uklanjanje stajnjaka, čišćenje, provjetravanje, dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija...), u skladu sa standardima stočarske proizvodnje, zaštite životne sredine, standardima održivosti i relevantnom zakonskim propisima
	<p>Uzgoj domaćih životinja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učestvovati u poslovima selekcije i osjemenjavanja stoke za priplod - Obavljati poslove zdravstvene zaštite pri uzgoju domaćih životinja - Asistirati u aktivnostima veterinarske službe na poljoprivrednom gazdinstvu i farmi - Vršiti unošenje podataka u odgovarajuće obrasce i elektronske matične knjige nakon kupovine i/ili rođenja životinje - Vršiti obilježavanje domaćih životinja na farmi (za reprodukciju, tov...) - Organizovati/vršiti sakupljanje proizvoda životinjskog

		porijekla i adekvatno ih skladištiti (na ekološki prihvatljiv način) do slanja na preradu ili otpremanje (striža vune, muža mlijeka, sakupljanje jaja) poštujući principe tradicionalne i organske proizvodnje, kao i standarde zaštite životne sredine i održivosti
	Organizovanje pčelarske proizvodnje	<ul style="list-style-type: none"> - Osigurati uvjete (košnice, sredstva za transport, sredstva za zaštitu lokacije...) za uzgoj pčelinjih društava - Pripremati lokacije za ispašu pčelinjih društava - Organizovati/provoditi tehnološki proces uzgoja pčelinjih društava/matica, proizvodnje meda i drugih pčelinjih proizvoda na konvencionalan/organski način proizvodnje uz primjenu savremenih tehnologija (GPS identifikacija lokacije, pčelarske vage, mjerne jedinice prinosa meda...) - Organizovati/provoditi mjere preventivne zaštite zdravlja pčelinjih društava u skladu sa načinom proizvodnje (konvencionalan/organski)
	Prerada primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda u okviru poljoprivrednog gazdinstva	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovati pripremu/pripremiti sirovine, ekološki prihvatljivu opremu i alate za proizvodnju jednostavnih prehrambenih proizvoda od voća i povrća (sokovi, džemovi, sušeno voće i povrće, brašno, rakija...) - Organizovati/vršiti termičku obradu i konzerviranje voća i povrća u skladu sa standardima zaštite životne sredine i održivosti, kao i relevantnim zakonskim propisima - Organizovati/obavljati proces cijeđenja/osnovne prerade voća i povrća za dobijanje sokova - Organizovati/provodi neophodne postupke za dobijanje sušenog voća, povrća, začinskog i ljekovitog bilja

		<ul style="list-style-type: none"> - Organizovati/obavljati mljevenje žitarica za dobijanje brašna i prekrupe, u skladu sa standardima zaštite životne sredine i održivosti, kao i relevantnom zakonskim propisima - Organizovati proces/pripremati sirovine, prostorije, opremu i alate i provodi relevantne procedure za dobijanje gotovih mliječnih proizvoda (kiselo-mliječni proizvodi, sir, kajmak...) u skladu sa standardima zaštite životne sredine i održivosti, kao i relevantnim zakonskim propisima - Organizovati/vršiti pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda u odgovarajuće pripremljenu, ekološki prihvatljivu ambalažu i odgovarajući skladišni prostor
	Korištenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u poljoprivrednoj proizvodnji	<ul style="list-style-type: none"> - Vršiti odabir mašina, opreme i radnog alata za osnovne i dodatne radove na osnovu procesa rada - Vršiti kontrolu stanja i ispravnosti mašina, opreme, alata i njihovih agregata - Provoditi i vršiti nadzor nad čišćenjem, dezinfekcijom i održavanjem poljoprivrednih mašina, opreme, sredstava, alata i agregata - Provoditi i vršiti nadzor nad jednostavnim popravkama poljoprivrednih mašina i opreme
Administrativni poslovi	Vođenje radne dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> - Evidentirati vrijeme provedeno na radu (vlastito/saradnici) u skladu sa relevantnim zakonskim propisima u elektronskoj formi - Popunjavati dnevni i nedjeljni plan rada primjenjujući odgovarajuće obrasce

		<ul style="list-style-type: none"> - Popunjavati odgovarajuću dokumentaciju, u skladu sa radnim zadatkom (dnevni/sedmični plan rada i radni nalog, registar, protokol, datoteka, elektronska evidencija, baza podataka, dnevnik rada, normativi materijala, ulaz i izlaz robe, izvještaji, matična knjiga gazdinstva...) u skladu sa važećom uredbom o zaštiti podataka (državnom i opštom - GDPR) - Voditi matične knjige o biljnoj i stočarskoj proizvodnji, i evidentirati proizvodne obrte i stanje biljaka i životinja - Voditi evidenciju o utrošku repromaterijala, goriva, rezervnih dijelova, alata i opreme (u pisanoj ili elektronskoj formi) - Voditi evidenciju o agrometeorološkim parametrima - Voditi evidenciju o stanju životinja - Učestvovati u izradi periodičnih izvještaja o obavljenom poslu, izvještaja o sprovedenim aktivnostima i izvještaja o prihodima i rashodima na poljoprivrednom gazdinstvu, a u vezi sa tradicionalnom, organskom, konvencionalnom i integralnom proizvodnjom - Arhivirati dokumentaciju u skladu sa važećim zakonskim propisima (u pisanoj ili elektronskoj formi)
Komercijalni poslovi	Procjena i obračun troškova, nabavka potrebnih materijala i sredstava	<ul style="list-style-type: none"> - Prikupljati informacije o cijenama i kvalitetu materijala na odgovarajućem tržištu - Vršiti procjenu troškova nabavke i transporta materijala, zaštitnih sredstava i opreme, opreme za rad, alata i rezervnih dijelova, na osnovu specifikacije - Vršiti obračun utroška sredstava za realizaciju

		<p>poljoprivredne proizvodnje, uz primjenu propisanih poreskih pravila</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upravlјati finansijskim tokovima malog preduzeća u slučaju suvlasništva/upravljanja - Sačinjavati zahtjeve za nabavku materijala, opreme, uređaja, rezervnih dijelova i zaštitnih sredstava i opreme na osnovu specifikacije i podnositi nadređenom na odobrenje - Vršiti prijem i skladištiti materijal, opremu, uređaje i rezervne dijelove - Unositi podatke o pristiglom materijalu, opremi, uređajima i rezervnim dijelovima u bazu podataka - Sastavljati reklamacijske zapisnike u slučaju da pristigli materijal, oprema, uređaji i rezervni delovi nisu u skladu sa prethodno poručenim
	<p>Prodaja proizvoda i promotivne aktivnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prikupljati informacije dostupne na tržištu za potrebe prodaje poljoprivrednih proizvoda - Pratiti konkurenciju i planove konkurenata na tržištu - Pripremati materijal i vršiti promociju ponude/proizvoda (sajmovi, prezentacije, digitalni marketing...) - Organizovati/vršiti promociju proizvoda u štampanim i elektronskim medijima i učestvovati na sajmovima - Izrađivati kalkulaciju konačne cijene proizvoda i ponude - Organizovati/vršiti prodaju proizvoda

Komunikacija i saradnja sa drugima	Komunikacija sa nadređenima, saradnicima, korisnicima usluga i nadležnim institucijama	<ul style="list-style-type: none"> - Ostvarivati i održavati internu komunikaciju (nadređeni, saradnici i pomoćno osoblje) i eksternu komunikaciju (kupci, relevantne javne, vladine i civilne institucije) na profesionalan i etički način primjenjujući pravila poslovne komunikacije, u skladu sa načelima rodne, rasne, nacionalne, vjerske, kulturološke i druge ravnopravnosti - Primjenjivati odgovarajuće tehnike komunikacije u skladu sa organizacijskom strukturom, nadležnostima, vrstama poslova i radnih zadataka - Davati uputstva saradnicima i radnoj grupi za realizaciju radnog zadatka koristeći jasnu i stručnu terminologiju - Koristiti savremene informacijsko-komunikacijske tehnologije i pomoćne tehnologije u komunikaciji - Rješavati interne i eksterne primjedbe i nesporazume primjenom odgovarajućih tehnika za rješavanje sukoba - Izveštavati nadređenog o završenom radnom zadatku koristeći jasnu i stručnu terminologiju
Osiguranje kvaliteta	Osiguranje i kontrola kvaliteta u skladu sa standardima, normama i odgovarajućim propisima	<ul style="list-style-type: none"> - Primjenjivati zakon i odgovarajuće standarde, norme, tehničke propise i interne procedure u poljoprivrednoj proizvodnji - Koristiti uređaje, alat i opremu, u skladu sa uputstvima proizvođača - Vršiti osnovnu kontrolu kvaliteta poljoprivrednih proizvoda iz ponude na osnovu definisanih standarda - Uklanjati nedostatke u proizvodnji proizvoda biljnog i životinjskog porijekla i preduzimati odgovarajuće mjere za poboljšanje kvaliteta proizvoda

		<ul style="list-style-type: none"> - Vršiti osnovnu kontrolu kvaliteta vode zavisno od izvora vode i mjesta upotrebe - Sanirati moguće osnovne nedostatke u cilju osiguranja kvaliteta proizvoda u skladu sa vrstom i načinom proizvodnje - Vršiti uzorkovanje proizvoda u cilju ispunjenja zahtjeva koji se tiču kvaliteta proizvoda i/ili pribavljanja deklaracije i certifikata - Pohađati obuke o primjeni standarda, trendova, novih tehnika, tehnologija i internih procedura u poljoprivrednoj proizvodnji - Vršiti evaluaciju vlastitog rada i rada svojih saradnika, imajući u vidu specifičnosti posla i karakterisitke zaposlenih lica (životna faza, fizičke sposobnosti...)
<p>Zaštita zdravlja i životne okoline</p>	<p>Primjena postupaka i mjera sigurnosti i zaštite zdravlja na radu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Provoditi propise i primjenjivati mjere i postupke iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i protivpožarne zaštite, kao i odgovarajuću zakonsku i internu proceduru za upravljanje vanrednim situacijama - Identifikovati opasnosti u procesu rada u cilju smanjenja rizika za nastanak povreda na radu, kao i profesionalnih oboljenja - Pravilno koristiti i održavati opremu, ličnu zaštitnu opremu i sredstva za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu - Koristiti opasna i potencijalno opasna hemijska sredstva u skladu sa uputstvima za upotrebu u cilju očuvanja sigurnosti i zdravlja na radu - Pružati prvu pomoć u slučaju nezgode u skladu sa odgovarajućim procedurama

		<ul style="list-style-type: none"> - Identificirati i obavještavati saradnike o potencijalnim opasnostima (postavljajući znakove opasnosti) u radnom okruženju i prilikom korištenja hemijskih sredstava, opreme, alata, uređaja i mašina, imajući u vidu rizike po posebne grupe (trudnice, porodilje, stariji, lica sa zdravstvenim rizicima) - Primjenjivati/vršiti kontrolu primjene higijensko-sanitarno-tehničkih mjera zaštite na radu, prije, tokom i nakon izvođenja radova i upotrebe hemijskih sredstava - Identificirati i prijavljivati kvarove alata, sredstava i opreme za rad nadležnom licu - Održavati mjesto izvođenja radova čistim i urednim do finalizacije i primopredaje izvedenih radova
	<p>Primjena postupaka i mjera zaštite životne sredine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Primjenjivati mjere, pravila i standarde zaštite životne sredine - Identificirati i analizirati faktore koji utječu na zagađenje životne sredine - Vršiti odlaganje, deponovanje i sortiranje repromaterijala, hemijskih sredstava i ostataka životinjskog i biljnog porijekla na način koji ne ugrožava životnu sredinu - Organizovati/vršiti sakupljanje, selekciju, čuvanje, odlaganje i tretiranje otpada iz procesa rada u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine - Obavljati aktivnosti iz oblasti poljoprivrede koristeći energiju i materijale u skladu sa načelima održivog razvoja i zaštite životne sredine.

3. Poželjni stavovi

Agrotehničar organske i tradicionalne proizvodnje iskazuje naklonost prema prirodi, biljkama i životinjama i osjećaj za njihovu dobrobit. Ispoljava pozitivan odnos prema značaju očuvanja i zaštite životne sredine kao i prema profesionalno etičkim normama i vrijednostima.

Efektivno koristi radno vrijeme, preuzima odgovornost za svoj rad, ispoljava pozitivan odnos prema značaju tehničke i funkcionalne ispravnosti mašina, alata i sredstava za rad. Iskazuje sposobnost za timski rad, kooperativnost, davanje i prihvatanje kritike. Pokazuje spremnost za samostalno donošenje odluka, preuzimanje inicijative i snalaženje u novim situacijama. Posjeduje organizacijske sposobnosti u okviru posla, analitičnost, sistematičnost, preciznost, efikasnost, kreativnost, prezentacijske vještine i preduzetnički duh.

Pokazuje spremnost za stjecanje novih znanja i primjenu savremenih tehnologija u poljoprivrednoj proizvodnji s posebnim akcentom na praćenje i primjenu trendova iz oblasti organske poljoprivredne proizvodnje.

Svojim zalaganjem doprinosi minimiziranju troškova, povećanju kvaliteta, poštivanju rokova i dostizanju radnih ciljeva.

4. Radno okruženje i uvjeti rada

Agrotehničar organske i tradicionalne proizvodnje radi na otvorenim i u zatvorenim prostorima. Na otvorenom polju obavlja posao pod utjecajem različitih vremenskih uvjeta (ekstremne temperature, vjetar, UV zračenje, vlažnost, padavine), a može da radi i u zatvorenom prostoru, pod utjecajem specifičnih mikroklimatskih uvjeta (temperatura, vlažnost, prisustvo štetnih gasova i dr.).

Obavlja poslove na privatnim, državnim ili javnim poljoprivrednim gazdinstvima koji se odnose na proizvodnju, primarnu preradu na gazdinstvu i trgovinu proizvodima biljnog i životinjskog porijekla. Može da radi samostalno ili pod nadzorom nadređenog, da koordinira grupom radnika ili rukovodi manjim organizacijskim jedinicama poljoprivrednih preduzeća ili gazdinstava.

Može da radi i u objektima namjenjenim za prodaju poljoprivrednih proizvoda, u laboratorijama za ispitivanje zemljišta, sjetvenog/sadnog materijala, bolesti ratarsko/povrtnarskih kultura na osnovu biljnog materijala, kao i u poljoprivrednim apotekama i rasadnicima, vrtnim centrima.

U periodu sezonskih poslova može da radi svakodnevno uz promjenljivo radno vrijeme u odnosu na standardno. Radno vrijeme je prilagođeno uvjetima proizvodnje/vrsti posla, što često podrazumjeva rad noću, vikendom i praznicima, rad u smjenama i produženo radno vrijeme.

Radne zadatke obavlja u različitim položajima tijela (stajanje, sjedenje, čučanje, saginjanje, penjanje i nošenje tereta) što zahtjeva dobru opću tjelesnu i

psihofizičku sposobnost - dobar vid, sluh, čulo mirisa i okusa kao i spretnost ruku i prstiju.

Radi fizički naporan, potencijalno opasan posao, uslijed izloženosti mehanizaciji, opemi, hemijskim sredstvima, utjecaju alergena, povredama od domaćih životinja, te je tokom obavljanja radnih zadataka obavezno poštivanje propisanih mjera, primjena sredstava zaštite na radu i nošenje lične zaštitne opreme. Poslove poljoprivrednog tehničara je, po potrebi, moguće prilagoditi fizičkim mogućnostima i životnim fazama pojedinca (na primjer roditeljstvo).

5. Povezanost sa ostalim zanimanjima

Zanimanju agrotehničar organske i tradicionalne proizvodnje su srodna zanimanja (imaju zajedničke-generičke stručne kompetencije): voćar-vinogradar, ratar-povrtlar, proizvođač u stočarskoj proizvodnji, cvjećar-rasadničar, prerađivač mlijeka, proizvođač u poljoprivrednoj proizvodnji, pomoćnik poljoprivrednog proizvođača, pčelar, tehničar za živinarstvo, tehničar stočarstva, poljoprivredni tehničar.

Zanimanje agrotehničar organske i tradicionalne proizvodnje je također povezano sa zanimanjima: tehničar hortikulture, prehrambeni tehničar, veterinarski tehničar, tehničar fitofarmaceut, mesar, pekar, mlinar kao i sa ostalim zanimanjima koja su vezana za radna mjesta menadžmenta, inženjera (u oblasti poljoprivrede i drugim oblastima), itd.

II dio:

IDENTIFIKACIJA STRUČNIH KOMPETENCIJA (znanja, vještina i stavova)

Za uspješno izvođenje poslova/zadataka/aktivnosti, opisanih u *dijelu I*, potrebna su znanja, vještine i lične kompetencije (stavovi):

Znanje - lice mora znati da:	Vještine - lice mora biti sposobno da:	Lične kompetencije
<p>Analiza poslova/radnih zadataka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni osnovne principe organske, tradicionalne konvencionalne i integralne proizvodnje - Navede standarde organske, tradicionalne konvencionalne i integralne proizvodnje (HACCP, GLOBAL GAP...) - Definiše potrebe tržišta i izvore finansiranja - Opiše sadržaj radne dokumentacije (projekti, elaborati, radni nalog...) - Opiše aktivnosti i radne zadatke u poljoprivrednoj proizvodnji - Identificira neophodne resurse i elemente dinamičkog plana (alat, oprema, mehanizacija, repromaterijal, radni zadaci, radna snaga/ljudski resursi...) u skladu sa vrstom poljoprivredne proizvodnje 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni standarde organske, tradicionalne konvencionalne i integralne proizvodnje (HACCP, GLOBAL GAP...) - Utvrdi stanje ponude/potražnje tržišta na osnovu prikupljenih podataka - Odredi izvore finansiranja - Utvrdi sadržaj radne dokumentacije - Odredi neophodne resurse u skladu sa vrstom poljoprivredne proizvodnje - Kategorije radne zadatke po vrsti/tipu poljoprivredne proizvodnje 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Efektivno koristi radno vrijeme</i> - <i>Preuzme odgovornost za svoj rad</i> - <i>Ispolji ljubaznost i fleksibilnost</i> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema primjeni sanitarnih i zdravstvenih mjera</i> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema značaju očuvanja i zaštite životne sredine</i> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema značaju tehničke i funkcionalne ispravnosti mašina, opreme i sredstava za rad</i> - <i>Pokaže spremnost za primjenu i stjecanje novih znanja, savremenih tehnologija</i> - <i>Pokaže spremnost za osposobljavanje za samostalno formiranje više kanala prodaje</i> - <i>Pokaže spremnost za učenje i primjenu</i>

<p>Planiranje i organizovanje vlastitog rada i rada grupe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Imenuje aktivnosti (na dnevnom, sedmičnom, mjesečnom i godišnjem nivou) u skladu sa zakonskom regulativom, konkretnim pokazateljima i rezultatima - Opiše dinamički plan na osnovu pregleda radnih zadataka, radne snage, alata, opreme, mehanizacije, repromaterijala - Predvidi plan radova po fazama u skladu sa organizacijom radova, oblasti poljoprivredne proizvodnje, kalendarom i radnim zadacima - Kratko opiše radne aktivnosti biljne i stočarske proizvodnje (tradicionalne, organske, konvencionalne i integralne proizvodnje) - Objasni organizaciju radne snage u biljnoj proizvodnji po načelima tradicionalne, organske, konvencionalne i integralne proizvodnje - Objasni organizaciju radne snage za provođenje zootehničkih mjera u stočarskoj proizvodnji (uzgoj, higijena, zaštita zdravlja domaćih životinja, sakupljanje, transport i skladištenje proizvoda) - Prepozna potrebe tržišta za određenim vrstama poljoprivrednih proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni postupak izrade plana aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima, važećim standardima i normama - Provede postupak izrade plana aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima, važećim standardima i normama - Utvrditi postojanje navedenih sredstava i radne snage za realizaciju dinamičkog plana - Utvrdi radne zadatke po fazama u skladu sa kalendarom poljoprivrednih radova i radnim zadacima - Kategorise radne aktivnosti biljne i stočarske proizvodnje (tradicionalne, organske, konvencionalne i integralne proizvodnje) - Utvrdi odgovarajuće mjere njege i poslove skladištenja, transporta, konzerviranja i prerade proizvoda biljnog porijekla - Utvrdi odgovarajuće zootehničke mjere u stočarskoj proizvodnji - Analizira tržište ponude i potražnje poljoprivrednih proizvoda 	<p><i>stranih jezika u komunikaciji</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema profesionalno etičkim normama i vrijednostima</i> - Ekološka svijest - <i>Racionalno koristi resurse</i> - <i>Iskaže snalažljivost i kreativnost u radu</i> - <i>Iskaže sposobnost za timski rad i kooperativnost</i> - <i>Pokaže spremnost za samostalno donošenje odluka, preuzimanje inicijative i snalaženja u novim situacijama</i> - <i>Posjeduje prezentacijske vještine</i> - <i>Pokaže spremnost za razvoj preduzetničkih vještina i socijalno-građanskih kompetencija</i> - <i>Ukaže na značaj marketinga</i> - <i>Pokaže spremnost za prevazilaženje nesporazuma u komunikaciji</i>
<p>Pripremanje resursa i radnog mjesta za obavljanje poslova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše radnu dokumentaciju (radni nalog, izvještaj, matične knjige gazdinstva...) - Objasni zakonske propise o zaštiti na radu i primjenu odgovarajuće radne opreme (zaštitna obuća, odjeća, maske, rukavice, keclja) pri realizaciji radnih zadataka - Opiše postupak odabira, pripreme i provjere 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni odgovarajuću radnu dokumentaciju za obavljanje radnog zadatka - Odabere odgovarajuću opremu za rad u skladu sa važećim zakonskim propisima - Utvrditi ispravnost alata, opreme i sredstava za rad u skladu sa uputstvom - Provede pripreme radove prije odgovarajućeg radnog zadatka 	

<p>ispravnosti alata i opreme za obavljanje odgovarajućeg radnog zadatka u skladu sa uputstvom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificira pripremne radove prije obavljanja radnih zadataka - Opiše uvjete rada na radnom mjestu u skladu sa općim mjerama sigurnosti i zdravlja na radu - Opiše postupke održavanja radnog mjesta i alata 	<ul style="list-style-type: none"> - Procijeni radne uvjete na radnom mjestu u skladu sa općim mjerama sigurnosti i zdravlja na radu - Na odgovarajući način provede postupak održavanja radnog mjesta i alata nakon svakog procesa rada 	
<p><u>Zasnivanje površina pod ratarskim i povrtlarskim kulturama, cvijećem, ljekovitim i aromatičnim biljem na otvorenom i u zaštićenom prostoru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni tehnologiju gajenja ratarskih i povrtlarskih kultura - Definiše vrste tla - Opiše postupak uzorkovanja i analize tla - Definiše plodored - Objasni karakteristike tla - Definiše mjere zaštite od erozije - Predvidi mjere zaštite od štetočina - Kratko opiše osnovnu obradu tla u određenim klimatskim uvjetima - Kratko opiše dopunsku obradu tla - Objasni tehnologije sjetve biljaka na otvorenom i u zatvorenom prostoru (plastenici, staklenici i drugi objekti) u zavisnosti od namjene i načina uzgoja - Opiše vrste, osobine i postupak pripreme i dorade sjemena i sadnog materijala - Opiše vrste kultura i tehnologiju uzgoja (ratarskih, povrtlarskih kultura, cvijeća, ljekovitog i aromatičnog bilja i gljiva) u skladu sa normama i vrstom proizvodnje (konvencionalna, integralna, 	<ul style="list-style-type: none"> - Primjeni odgovarajuće tehnike gajenja ratarskih i povrtlarskih kultura - Utvrdi osnovne karakteristike tla (pH vrijednost, struktura, vlažnost...) - Isplanira plodored u skladu sa normama i vrstom proizvodnje (konvencionalna, integralna, organska, tradicionalna) - Proračuna normu količine vode po jedinici površine gajenih kultura - Procijeni rizik od erozije - Primijeni mjere zaštite od štetočina u skladu sa normama i vrstom proizvodnje (konvencionalna, integralna, organska, tradicionalna) - Odabere odgovarajuću opremu za osnovnu obradu tla u skladu sa normama i vrstom proizvodnje (konvencionalna, integralna, organska, tradicionalna) - Odabere odgovarajuću opremu za dopunsku obradu tla uz očuvanje mikrobiološke sredine - Prilagodi vrstu proizvodnje i tehnologiju uzgoja u skladu sa rezultatima analize tla - Procijeni vrstu/količinu sadnog materijala/sjemena u skladu sa normama i vrstom proizvodnje (konvencionalna, 	

<p>organska, tradicionalna)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše mikroklimatske uvjete za proizvodnju u zaštićenom prostoru 	<p>integralna, organska, tradicionalna)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odredi korake u proizvodnji zdravog sjemenskog i sadnog materijala u konvencionalnoj, integralnoj, organskoj i tradicionalnoj proizvodnji - Procijeni vrstu i količinu sjemena i sadnog materijala u skladu sa normama proizvodnje - Primijeni odgovarajuće tehnike gajenja ratarskih i povrtlarskih kultura - Procijeni odgovarajući mikroklimatske uvjete za proizvodnju u zaštićenom prostoru 	
<p><u>Proizvodnja rasada i gajenje povrća u zaštićenom prostoru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni tehnologiju proizvodnje rasada i gajenja povrća u zaštićenom prostoru - Opiše vrste i karakteristike zaštićenog prostora za poljoprivrednu proizvodnju - Objasni tehnologiju sjetve, sadnje i uzgoja biljaka u zaštićenom prostoru zavisno od vrste proizvodnje - Opiše fenofaze razvoja biljaka - Objasni fitosanitarne mjere u procesu proizvodnje 	<ul style="list-style-type: none"> - Odabere odgovarajući zaštićeni prostor u skladu sa tehnologijom gajenja - Primijeni odgovarajuće postupke za proizvodnji rasada - Procijeni vrstu/količinu sadnog materijala - Odredi normu i gustinu sklopa - Primijeni odgovarajuće tehnike u proizvodnji po fenofazama biljaka - Odabere odgovarajuće mjere zaštite u procesu proizvodnje - Odredi korake u proizvodnji sadnog materijala 	
<p><u>Sjetva/sadnja i rasađivanje ratarskih, povrtlarskih kultura, cvijeća, ljekovitog i aromatičnog bilja na otvorenom prostoru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše količine sadnog materijala po jedinici površine u zavisnosti od vrste sjetve/sadnje - Opiše karakteristike i specifičnosti mašina, opreme i alata za izvođenje radova u konvencionalnoj, integralnoj, organskoj i tradicionalnoj proizvodnji 	<ul style="list-style-type: none"> - Procijeni vrstu i količinu sadnog materijala u skladu sa normama i vrstom proizvodnje - Odredi normu i gustinu sklopa - Demonstrira postupak podešavanja i rukovanja mašinama, opremom i alatima za izvođenje radova u konvencionalnoj, integralnoj, organskoj i tradicionalnoj proizvodnji - Primijeni odgovarajuće postupke u proizvodnji zdravog sjemenskog i sadnog materijala u konvencionalnoj, integralnoj, organskoj i 	

<ul style="list-style-type: none"> - Kratko opiše postupak proizvodnje zdravog sjemenskog i sadnog materijala u zavisnosti od vrste proizvodnje (konvencionalna, integralna, organska i tradicionalna proizvodnja) 	<p>tradicionalnoj proizvodnji</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prilagodi tehnologiju uzgoja vrsti proizvodnje i standardima 	
<p><u>Primjena agrotehničkih mjera</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepozna promjene na gajenim biljkama uslijed pojave bolesti i/ili štetočina i nedostatke hranjivih materija - Objasni način primjene sredstava za zaštitu i ishranu biljaka i upotrebu novih tehnologija u skladu sa normama i vrstom proizvodnje - Kratko opiše karakteristike mineralnih i organskih đubriva - Kratko opiše način primjene komposta - Kratko opiše pripremu sredstava za zaštitu i ishranu biljaka u organskoj/tradicionalnoj proizvodnji - Opiše tehnike, opremu i postupke navodnjavanja/odvodnje po fenofazama razvoja gajenih biljaka - Kratko opiše postupak provođenja mjera njege biljaka (kultivacija, okopavanje, plijevljenje korova, prorjeđivanje, zakidanje, pinsiranje...) u skladu sa normama i vrstom proizvodnje (konvencionalna, integralna, organska, tradicionalna) - Opiše postupak davanja stručnih savjeta i preporuke u skladu sa vrstama proizvodnje (konvencionalna, integralna, organska) uključujući nove tehnologije 	<ul style="list-style-type: none"> - Provede postupak izbora, pripreme (koncentracija sredstva) i primjene sredstava za zaštitu i ishranu biljaka u konvencionalnoj proizvodnji uz upotrebu novih tehnologija - Provede postupak izbora, pripreme (koncentracija sredstva) i primjene sredstava za zaštitu i ishranu biljaka u organskoj/tradicionalnoj proizvodnji - Odabare odgovarajuću količinu i vrstu đubriva u zavisnosti od vrste proizvodnje i jedinice površine - Primijeni postupak za proizvodnju komposta - Primijeni odgovarajuće tehnike, opremu i postupke navodnjavanja/odvodnje u skladu sa fenofazama razvoja gajenih biljaka - Odabere odgovarajući postupak provođenja mjera njege biljaka (kultivacija, okopavanje, plijevljenje korova, prorjeđivanje, zakidanje, pinsiranje...) u skladu sa normama i vrstom proizvodnje (konvencionalna, integralna, organska, tradicionalna) - Pruži stručni savjet u skladu sa uputsvom za opremu, alate, mehanizaciju (biljna/životinjska proizvodnja) 	

<p><u>Podizanje višegodišnjih zasada (agrumi, voće, vinogradi, masline...)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše postupak uzorkovanja i analize zemljišta - Kratko opiše postupak proizvodnje zdravog sadnog materijala u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji u skladu sa normama i vrstom proizvodnje (konvencionalna, integralna, organska, tradicionalna) - Opiše vrste kultura i tehnologiju uzgoja u skladu sa normama i vrstom proizvodnje (konvencionalna, integralna, organska, tradicionalna) - Kratko opiše izbor, pripremu terena i zemljišta za sadnju/podizanje zasada u skladu sa potrebama i vrstom proizvodnje (ekspoziciju terena, određivanje veličine parcele, putne mreže, pravca pružanja redova, rastojanja za sadnju, obilježavanje mjesta za sadnju, raspored sorti, vjetrozaštitnih pojaseva, sistema za navodnjavanje) - Kratko opiše postupak osnovnog i dopunskog đubrenja - Kratko opiše postupak pripreme sadnog materijala i sadnje u skladu sa agroekološkim uvjetima Objasni postupak postavljanja naslona i opreme za zaštitu od elementarnih nepogoda u voćnjaku i vinogradu - Opiše kompletan tok provođenja aktivnosti pri podizanju višegodišnjih zasada 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrira postupak uzorkovanja i analize zemljišta - Odredi korake u proizvodnji zdravog sadnog materijala u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji u skladu sa normama i vrstom proizvodnje (konvencionalna, integralna, organska, tradicionalna) - Primijeni odgovarajuću tehnologiju uzgoja u skladu sa vrstom proizvodnje i načinom uzgoja - Izradi grafički prikaz (crtež/plan) za podizanje zasada - Izvrši odabir mašina, alata i opreme i adekvatne agrotehničke mjere za pripremu zemljišta - Odabere odgovarajuću vrstu i količinu đubriva - Prilagodi vrijeme i način sadnje agroekološkim uvjetima - Demonstrira pripremu i sadnju sadnog materijala shodno vrsti proizvodnje - Demonstrira postupak postavljanja naslona u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji - Napravi redoslijed provođenja aktivnosti pri podizanju višegodišnjih zasada 	
---	---	--

<p><u>Održavanje višegodišnjih zasada</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše uzgojne oblike - Kratko opiše rezidbu i pomotehniku u skladu sa vrstom proizvodnje - Opiše agrotehničke, pomotehničke i mjere zaštite - Definiše postupak obuke izvršilaca za rezidbu i primjenu agrotehlike, pomotehlike i mjera zaštite 	<ul style="list-style-type: none"> - Odabere odgovarajući uzgojni oblik u skladu sa vrstom, sortom, podlogom i načinom proizvodnje - Demonstrira postupak rezidbe - Primijeni odgovarajuće agrotehničke, pomotehničke i mjere zaštite u višegodišnjim zasadima - Izradi plan obuke izvršilaca za rezidbu i primjenu agrtehlike, pomotehlike i mjera zaštite 	
<p><u>Berba/žetva, sortiranje, pakovanje i skladištenje primarnih proizvoda u poljoprivrednoj proizvodnji</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Razjasni faze zrelosti i način berbe u skladu sa normama i vrstom proizvodnje - Definiše ambalažu i način pakovanja u skladu sa vrstama proizvodnje - Kratko opiše proces berbe/žetve - Navede načine pakovanja, transporta i skladištenja proizvoda u zavisnosti od njihovih karakteristika i predviđene namjene - Ukaže izvršiocima na pravilan proces obavljanja berbe/žetve, pakovanja, transporta i skladištenja proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi vrijeme i način berbe/žetve - Odabere odgovarajuću ambalažu - Klasificira proizvode u zavisnosti o zrelosti i vrsti proizvodnje - Preporuča odgovarajući postupak berbe/žetve u skladu sa vrstom proizvodnje - Demonstrira pravilan postupak pakovanja, skladištenja i transporta poljoprivrednih proizvoda 	
<p><u>Obavljanje pripremnih poslova u stočarstvu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše postupak pripreme (izbor lokacije, materijala za gradnju i vrste opreme) i gradnje stočnih objekata (za goveda, koze, ovce, konje, svinje, živinu, itd.) u skladu sa propisima kojima se reguliše ekološka održivost i zaštita životne sredine - Kratko opiše karakteristike vrste/rase domaćih 	<ul style="list-style-type: none"> - Provede opremanje objekta za držanje stoke prema propisima uz osiguranje optimalnih uvjeta u skladu sa propisima kojima se reguliše ekološka održivost i zaštita životne sredine - Odabere odgovarajuće životinje u skladu sa uvjetima uzgojnog područja/lokaliteta - Demonstrira postupak i vrijeme grupisanja životinja - Grupiše životinje u odgovarajući prostor vodeći 	

<p>životinje za gajenje na različitim lokalitetima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Citira pravila držanja i grupisanja životinja u odgovarajuće prostore (boksove) na osnovu spola, rase, starosti i namjene - Opiše način pripreme polja i terena za ispašu 	<p>računa o broju, spolu, rasi, starosti i namjeni</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provede postupak pripreme polja i terena za ispašu (sjetva različitih vrsta biljaka, zatvaranje, ograđivanje, postavljanje hranilišta/pojilišta) 	
<p><u>Ishrana i njega domaćih životinja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kratko opiše postupak uzorkovanja hrane za životinje - Kratko opiše pripremu obroka za životinje u skladu sa vrstom, rasom, kategorijom i fiziološkim stanjem - Definiše kvalitet hrane na osnovu organoleptičkih svojstva - Opiše postupak njege domaćih životinja - Opiše profilaktičke (preventivne) mjere za različite vrste i kategorije domaćih životinja - Objasni provođenje zoohigijenskih mjera (uklanjanje stajnjaka, čišćenje, provjetravanje, dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrira postupak uzorkovanja stočne hrane - Demonstrira postupak pripreme obroka za stoku ovisno o starosti, rasi, kategoriji i fiziološkom stanju - Provede postupak organoleptičkog utvrđivanja kvaliteta hrane - Demonstrira postupak njege životinja (orezivanje papaka, striža vune, higijena vimena...) - Klasificira profilaktičke (preventivne) mjere po vrstama i kategorijama domaćih životinja - Primijeni zoohigijenske mjere u skladu sa standardima stočarske proizvodnje, zaštite životne sredine, standardima održivosti i relevantnim zakonskim propisima 	
<p><u>Uzgoj domaćih životinja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izradi uzgojno-seleksijski program - Izabere autohtone rase životinja za priplod za dato podneblje - Kratko opiše mjere zdravstvene zaštite domaćih životinja - Razlikuje stanja/simptome zdravih i bolesnih domaćih životinja - Razlikuje vrste obrazaca i načine popunjavanja matičnih knjiga (klasični obrasci i/ili elektronske matične knjige) 	<ul style="list-style-type: none"> - Provede uzgojni program po mjerama selekcije u zavisnosti od tipa proizvodnje - Odredi kvantitativna i kvalitativna svojstva goveda za selekciju - Provede mjere zdravstvene zaštite u uzgoju domaćih životinja u koordinaciji sa nadležnom veterinarskom službom - Utvrdi simptome kod bolesnih životinja i asistira u aktivnostima veterinarara - Klasificira matične podatke i unese u odgovarajuće obrasce matičnih knjiga (klasični 	

<ul style="list-style-type: none"> - Definiše zakonske propise i način obilježavanja i identifikaciju životinja po pravilniku - Kratko opiše proces muže, sakupljanja mlijeka i drugih proizvoda od domaćih životinja 	<p>obraci i/ili elektronske matične knjige)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Demonstrira način obilježavanja životinja uz primjenu zakonskih propisa - Demonstrira postupke sakupljanja prizvoda životinjskog porijekla (mlijeko, jaja, vuna...) na ekološki prihvatljiv način 	
<p><u>Organizacija pčelarske proizvodnje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše karakteristike pčelinjeg društva - Opiše pripremu uvjeta za uzgoj pčelinjih društava (košnice, način transporta pčela, sredstva za zaštitu...) - Kratko opiše mjesta za ispašu pčelinjih društava - Opiše tehnološki proces uzgoja pčelinjih društava/matica, proizvodnje meda i drugih pčelinjih proizvoda - Objasni primjenu savremenih tehnologija u pčelarstvu (GPS identifikacija lokacije, pčelarske vage, mjerne jedinice prinosa...) - Definiše bolesti pčela, preventivne mjere i postupke zaštite zdravlja pčelinjih društava 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi stanje pčelinjeg društva na osnovu ponašanja - Pripremi košnice, prevozna sredstva, sredstva za zaštitu lokacije... - Odredi optimalno mjesto za postavljanje pčelinjaka i ispašu pčelinjih društava - Primijeni odgovarajuće postupke u procesu uzgoja pčelinjih društava/matica, proizvodnje meda i drugih pčelinjih proizvoda - Primijeni savremene tehnologije u procesu uzgoja pčelinjih društava i proizvodnje zdravih pčelarskih proizvoda - Provede odgovarajuće načine suzbijanja i liječenja bolesti pčelinjeg društva u skladu sa zakonskim propisima i normama organske proizvodnje 	
<p><u>Prerada primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda u okviru poljoprivrednog gazdinstva</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kratko opiše pripremu sirovina, opreme i alata za proizvodnju jednostavnih prehrambenih proizvoda od voća i povrća (sokovi, džemovi, sušeno voće i povrće, brašno, rakija...) - Nabroji moguće tehnološke procese pri obradi i konzerviranju voća i povrća - Opiše proces dobijanja sokova od voća i povrća 	<ul style="list-style-type: none"> - Odabere odgovarajuće sirovine, opremu i alate za proizvodnju jednostavnih prehrambenih proizvoda od voća i povrća (sokovi, džemovi, sušeno voće i povrće, brašno, rakija...) - Primijeni postupke konzerviranja voća i povrća poštujući standarde zaštite životne sredine i relevantne zakonske propise - Provede postupak cijedenja voća i povrća - Odabere ambalažu i način skladištenja - Odabere odgovarajući postupak sušenja voća, povrća, začinskog i ljekovitog bilja 	

<p>cijeđenjem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše postupke sušenja voća, povrća, začinskog i ljekovitog bilja - Opiše proces mljevenja žitarica (brašno, prekrupa...) slijedeći zakonske propise i važeće standarde - Opiše tehnologiju proizvodnje gotovih mliječnih proizvoda - Kratko opiše način pakovanja i skladištenja gotovih proizvoda u ekološki prihvatljivu ambalažu i odgovarajući skladišni prostor 	<ul style="list-style-type: none"> - Provede postupak mljevenja žitarica (brašno, prekrupa) u skladu sa normama ekološke i tradicionalne proizvodnje - Demonstrira postupak za dobijanje gotovih mliječnih proizvoda (sir, kajmak, maslac...) - Odabere ekološki prihvatljivu ambalažu i odgovarajući skladišni prostor za skladištenje gotovih proizvoda 	
<p><u>Korištenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u poljoprivrednoj proizvodnji</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Navede mašine, alate i opremu u procesima poljoprivredne proizvodnje - Opiše način funkcionisanja mašina, opreme i alata u poljoprivrednoj proizvodnji - Ukazuje na stanje ispravnosti mašina, opreme i radnog alata u skladu sa preporukama proizvođača i vrstom proizvodnje - Kratko opiše radove čišćenja i dezinfekcije mašina, opreme, alata i agregata - Opiše jednostavne popravke (popravke koje ne zahtijevaju specijalistička znanja) poljoprivrednih mašina, alata i opreme 	<ul style="list-style-type: none"> - Odabere adekvatne mašine, alat i opremu za traženi proces poljoprivredne proizvodnje - Primijeni odgovarajuće mašine, alate i opremu u procesima poljoprivredne proizvodnje - Ispita ispravnost mašina, alata i opreme - Provede postupke nadziranja radova čišćenja i dezinfekcije mašina, opreme, alata i agregata - Demonstrira jednostavne popravke mašina, alata i opreme u procesima proizvodnje 	
<p><u>Vođenje radne dokumentacije</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše radno vrijeme u skladu sa mjestom rada i zakonskim propisima - Kratko opiše radnu dokumentaciju prema vrsti, značaju i načinu odlaganja - Opiše načine popunjavanja radne dokumentacije 	<ul style="list-style-type: none"> - Evidentira vrijeme provedeno na radu (ručno/elektronski) - Klasificira i odlaže radnu dokumentaciju na pravilan način - Primjenjuje postupke pravilnog vođenja evidencije u skladu sa radnim zadacima - Evidentira na odgovarajući način promjene u 	

<p>primjenjujući odgovarajuće obrasce u skladu sa radnim zadacima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kratko opiše način popunjavanja matičnih knjiga o biljnoj i stočarskoj proizvodnji - Identificira troškove repromaterijala, goriva, rezervnih dijelova, alata i opreme (u pisanoj i elektronskoj formi). - Navede agrometeorološke uvjete po nomenklaturi - Kratko opiše način popunjavanja sveobuhvatne evidencija o stanju životinja - Kratko opiše način izrade periodičnih izvještaja - Kratko opiše način arhiviranja dokumentacije 	<p>matičnim knjigama za biljnu i životinjsku proizvodnju</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predvidi troškove goriva, rezervnih dijelova, repromaterijala, opreme i alata - Klasificira troškove repromaterijala, goriva, rezervnih dijelova, alata i opreme (u pisanoj i elektronskoj formi). - Klasificira agrometeorološke uvjete po nomenklaturi - Pravilno/precizno popuni evidenciju o sveobuhvatnom stanju životinja - Pripremi periodični izvještaj u propisanoj formi (ručno/elektronski) - Klasificira, odlaže/arhivira dokumentaciju na pravilan način/u skladu sa zakonskim propisima 	
<p><u>Procjena i obračun troškova, nabavka potrebnih materijala i sredstava</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificira informacije o cijenama i kvalitetu materijala na tržištu - Prepozna elemente nabavke i transporta - Definiše troškove sredstava za realizaciju poljoprivredne proizvodnje - Kratko opiše finansijsko poslovanje malog preduzeća - Objasni proces provođenja nabavke materijala, opreme, uređaja, rezervnih dijelova i zaštitnih sredstava - Identificira nivo zaliha (minimalne, optimalne i maksimalne) - Kratko opiše postupak sačinjavanja zapisnika za reklamaciju 	<ul style="list-style-type: none"> - Procijeni informacije na tržištu - Provode nabavku i transport materijala, zaštitnih sredstava i opreme za rad - Izvede obračun troškova - Upravlja finansijskim tokovima malog preduzeća - Sačini zahtjev za nabavku/provodi nabavku materijala, opreme, uređaja, rezervnih dijelova, zaštitnih sredstava - Primijeni pravilan postupak prijema, provjere i skladištenja materijala, opreme, uređaja, rezervnih dijelova i zaštitnih sredstava - Demonstrira postupak izrade zapisnika za reklamaciju 	

<p><u>Prodaja proizvoda i promotivne aktivnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše pojam ponude i potražnje - Identificira konkurenciju na tržištu - Razlikuje vrste promotivnog materijala - Navede vrste i način promocije ponuda i usluga (sajmovi, prezentacije, digitalni marketing...) - Opiše elemente formiranja cijena i izrade kalkulacije - Definiše prodaju/distribuciju proizvoda shodno vrsti proizvodnje 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi relevantne informacije za poslove promocije, prodaje i nabavke - Klasificira konkurenciju po grupama (kvalitet, oblast, vrsta proizvodnje, ponuda, geografsko porijeklo...) - Odabere adekvatan promotivni materijal - Primijeni metode i tehnike promocije proizvode - Provodi postupak izrade cijene proizvoda (kalkulacije proizvoda) - Provedi distribuciju i prodaju proizvoda 	
<p><u>Komunikacija sa nadređenima, saradnicima, korisnicima usluga i nadležnim institucijama</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Navede osnovna pravila poslovne komunikacije - Opiše vrste komunikacije (verbalna, neverbalna...) - Identificira savremena IKT rješenja iz oblasti agrara - Kratko opiše kanale komunikacije - Imenuje komunikacijske nesuglasice - Opiše specifičnosti komunikacije uvažavajući različitosti u skladu sa načelima rodne, rasne, seksualne, nacionalne, vjerske, kulturološke i druge ravnopravnosti - Opiše karakteristike timskog rada i uloge aktera - Objasni pravila interne komunikacije - Opiše načine i tehnike motivacije zaposlenih - Navede primjere komunikacijskih nesuglasica - Kratko opiše postupak izvještavanja o provođenju radnih zadataka (usmeno/pismeno) 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrira pravila poslovne komunikacije - Primijeni odgovarajuća IKT rješenja iz oblasti agrara - Odabere odgovarajuću vrstu i kanal komunikacije - Uspostavi odgovarajući način komunikacije u skladu sa organizacijskom strukturom uvažavajući posebnosti zaposlenih - Odabere odgovarajuće metode i tehnike komunikacije - Primijeni odgovarajuće tehnike komunikacije u skladu sa organizacijskom strukturom, nadležnostima, vrstama poslova i radnih zadataka - Primijeni tehnike vođenja i rada u timu - Demonstrira način funkcionalne interne komunikacije - Odabere odgovarajuće tehnike motivacije zaposlenih - Odabere pravilan način rješavanja nesporazuma u komunikaciji 	

<p><u>Osiguranje i kontrola kvaliteta u skladu sa standardima, normama i odgovarajućim propisima</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kratko opiše standarde, norme, tehničke propise i interne procedure u poljoprivrednoj proizvodnji u skladu sa vrstom proizvodnje - Objasni parametre ulazne kontrole, i postupke pravilnog korištenja i održavanja mašina, alata i opreme - Kratko opiše mjere za osiguranje i kontrolu kvaliteta poljoprivrednih proizvoda uz primjenu definisanih standarda - Identificira kritične tačke u proizvodnji proizvoda biljnog i životinjskog porijekla - Definiše mjere i načine otklanjanja nedostataka u cilju poboljšanja i dostizanja odgovarajućeg kvaliteta proizvoda - Definiše postupak uzorkovanja i organoleptičke kontrole kvaliteta vode - Kratko opiše postupak uzorkovanja, certificiranja i deklariranja proizvoda - Navede potrebne obuke (tip i način) u skladu sa vrstom poljoprivredne proizvodnje - Definiše parametre za evaluaciju vlastitog rada i rada saradnika 	<ul style="list-style-type: none"> - Osigura primjenu odgovarajućih zakona, standarda, normi, tehničkih propisa i internih procedura u skladu sa vrstom proizvodnje - Primjeni uputstva proizvođača i odabere odgovarajuće postupke za pravilno korištenje i održavanje mašina, alata i opreme - Procijeni kvalitet proizvoda u skladu sa standardima, normama i vrstom proizvodnje - Provede odgovarajuće mjere za otklanjanje nedostataka i poboljšanje kvaliteta u i biljnoj i životinjskoj proizvodnji - Provede organoleptičku kontrolu kvaliteta vode - Primijeni norme/uputstva/pravilnike za deklarisanje i certificiranje proizvoda - Odabere odgovarajuće obuke (tip/vrsta) za zaposlenike vodeći računa o primjeni trendova i tehnologija u poljoprivrednoj proizvodnji - Provede postupak kontrole vlastitog rada i rada saradnika 	
<p><u>Primjena postupaka i mjera sigurnosti i zaštite zdravlja na radu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Navede propise, mjere i postupke iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i protivpožarne zaštite i higijensko-sanitarno tehničkih mjera - Definiše rizike za nastanak povreda na radu, kao i profesionalnih oboljenja i mjere za njihovo 	<ul style="list-style-type: none"> - Odredi odgovarajuće mjere i postupke zaštite na radu - Primjeni lična zaštitna sredstva - Otkrije potencijalnu opasnost u procesu rada i neispravnosti oruđa i mašina i primjenjuje mjere otklanjanja rizika - Odabere odgovarajuće postupke u slučaju kriznih/hitnih situacija 	

<p>umanjenje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše postupke u slučaju kriznih situacija/opasnosti pri radu - Opiše korištenje i održavanje lične opreme i sredstava za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu - Objasni način upotrebe hemijskih sredstava u skladu sa uputstvima u cilju očuvanja sigurnosti i zdravlja na radu - Kratko opiše postupak pružanja prve pomoći - Ukaže na potencijalno opasna mjesta i mogućnosti trovanja pri korištenju opasnih hemijskih sredstava u slučaju ne korištenja zaštitne opreme, oznaka za visoki napon.... - Navede higijensko-sanitarno-tehničke mjere(dezinfekcija, deritizacija, zbrinjavanje ambalaže i ostataka hemijskog sredstva) prije, tokom i nakon izvođenja radova i upotrebe hemijskih sredstava - Definiše osnovne kvarove alata, sredstava i opreme - Objasni pravilno održavanje i važnost higijene prostora i održavanja radnog mjesta čistim i urednim do finalizacije i primopredaje 	<ul style="list-style-type: none"> - Primjeni ličnu opremu i sredstava za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu - Primjeni hemijska sredstva i zaštitnu opreme u skladu sa uputstvima - Odloži i zbrine ambalažu i ostatke upotrebljenih hemijskih sredstava u skladu sa uputstvima - Demonstrira način pravilnog pružanja prve pomoći - Odabere pravilno mjesto za postavljanje znakova opasnosti i upozerenja (prilikom rukovanja hemijskim sredstvima, opremom, alatom, uređajima, mašinama...) - Odredi odgovarajuće higijensko-sanitarno-tehničke mjere prije, tokom i nakon izvođenja radova uz poštivanje zakonskih propisa - Identificira nefunkcionalnu opremu, sredstava, alat i mašine - Provede mjere pravilnog održavanja i higijene prostora i radnog mjesta 	
<p><u>Primjena postupaka i mjera zaštite životne sredine</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše mjere, pravila i standarde zaštite životne sredine - Definiše zagađivače životne sredine - Kratko opiše način pravilnog sortiranja i zbrinjavanja (odabira mjesta za odlaganje ostataka biljnog porijekla, deponovanje hemijskih sredstava kao i ostataka životinjskog porijekla) prema zakonskim propisima 	<ul style="list-style-type: none"> - Odabere pravilne mjere u skladu sa standardom za zaštitu životne sredine - Provode mjere za otklanjanje faktora koji utječu na zagađivanje životne sredine - Odabere odgovarajuće postupke pravilnog sortiranja i zbrinjavanja (odabira mjesta za odlaganje ostataka biljnog porijekla, deponovanje hemijskih sredstava kao i ostataka životinjskog porijekla u cilju očuvanja životne sredine 	

<ul style="list-style-type: none"> - Kratko opiše primjenu načela održivog razvoja i energetske efikasnosti - Objasni pravilno deponovanje i primjenu organskih materija kao izvora energije u skladu sa održivim razvojem i zaštitom životne sredine 	<ul style="list-style-type: none"> - Slijedi načela održivog razvoja i energetske efikasnosti - Odabere odgovarajuće postupke u primjeni organskih materija kao izvora energije u skladu sa održivim razvojem i zaštitom životne sredine 	
---	--	--

Članovi Radne grupe za izradu standarda zanimanja	<i>Radnu grupu za izradu standarda zanimanja formirala Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u saradnji sa ERISEE (EQET SEE).</i>
Datum izrade standarda zanimanja	2022. godina
Predlagač standarda zanimanja	Radna grupa